

Årsberetning 2011

Ved **generalforsamlingen** i november 2010 fik vi professor og miljøplanlægger Peder Agger til at fortælle om sit liv og betydningen af græsrodde's indsats. Det var en god afslutning på året og samtidig en igangsætter. Han sluttede: Se nu at få 2011 til at gå godt. Det har vi græsrodde i fællesskab prøvet, medlemmer og bestyrelse i fællesskab. Til at hjælpe os, har vi haft mange dygtige og engagerede mennesker.

Januar

Havet omkring Danmark

Forskningschef Bo Riemann fra Danmarks Miljøundersøgelses afdeling for Marin Økologi holdt et godt foredrag. Han uddelte til afsked et papir med 8 hovedbudskaber. Dem kunne vi så gå hjem og tænke på.

De går kort ud på, at selv om udledning af næringsstoffer er blevet reduceret i de senere år, så har det ikke givet bedre miljøtilstand. Der er en tidsforsinkelse, og udledningen af næringsstoffer skal fortsat reduceres. Giftstoffer udledes stadig i havet. Stenrev, der er havets oaser, ødelægges stadig. Det er et problem, når ynglepladserne ødelægges. Dertil kommer overfiskning og klimaændringer.

Læs selv de 8 punkter på vores hjemmeside.

Februar

Etik, klima og fødevarer

Kan filosofen bruges i en naturhistorisk forening? Det synes vi i Naturhistorisk Forening for Nordsjælland. Vi vil nemlig gerne være med til at præge udviklingen i en god retning, og det gør man bl.a. ved at tænke sig om, før man handler. Cand. fil. i filosofi nu lektor ved Københavns Universitet Clemens Kappel fik os til at tænke på vores forbrug, vores adfærd, og fremtiden. Vi bliver nødt til at gennemtænke, hvad vores daglige handlinger betyder i den store sammenhæng. Vil det hjælpe på vores Co2 udslip, hvis vi undlader de store bøffer?

Clemens fik os til at glæde os til at leve videre, kom ikke med trusler, men opfordrede til omtanke.

Klimavenlig mad

Vi blev imidlertid ikke ved teorien, men fulgte op med en praktisk aften, hvor vi sammen lavede klimavenlig mad. Hvad er klimavenlig mad? Det fik vi en ide om, da vi lavede mad med vegetarkok Henning Moth. Det lykkedes os deltagere at blive klogere, for vi samarbejdede om at fremstille lækre retter, som vi nød sammen med en god rødvin. Se blot billederne på vores hjemmeside, hvor de er lagt ind under galleri. Det er vist den første naturhistoriske forening, der har haft madlavning på programmet. Opskrifterne ligger stadig på vores hjemmeside.

Marts

Urskovlandskabet - de store græssere

Vores naturbegreb? Ja, det vi i dag betragter som smukt i skovene er lysningerne. Der, hvor skoven ikke er. Det er i dag rekreative områder, men engang var det græsset i lysningerne, som dyrene skulle leve af og dermed også menneskene. Det fik vi en fin videnskabelig redegørelse for af biolog Erik Buchwald ansat i Naturstyrelsen. Han har sammen med Anne Birgitte Nielsen forsket i, hvor meget lysningerne har fyldt, lige fra stenalderen til nu. Det betyder noget, at vi ved, at artsrigdommen fremmes ved de mange lysninger i skoven. Private og statskovene kan få viden om, hvordan de kan passe skoven, så artsrigdommen fremmest mest muligt. Rapporten kan hentes på www.geus.dk Nielsen 2009

April

Hvad Gribskov gemmer

Geolog dr.scient. Michael Houmark-Nielsen har undersøgt undergrunden i Nordsjælland grundigt i kraft af, at han har været ansat på Geologisk Museum, Københavns universitet. Han er den bedste ekskursionsleder, man kan forestille sig. I grusgraven ved Multebjerg, kan man se de forskellige lag. For at demonstrere alt på en rigtig synlig måde, havde han været ude med redskaber og vand dagen før, så vi rigtig kunne glæde os over stenenes farver, for de kommer jo bedst frem, når de er våde. Mange ekskursionsledere kunne lære meget af Michael Houmark-Nielsen. Vi havde en lærerig tur. Vi savnede blot en bunke børn og unge mennesker, som kunne være blevet begejstret for geologi.

Maj

Vattenriget i Skåne

I år var der mulighed for en tre dages tur, fordi Leif Møller Hansen og Niels Erik Rasmussen påtog sig arbejdet med at arrangere. De fik den dansktalende lokale guide Carl Christian Tofte til at vise frem. Han har udgivet en bog: Tranedans, som nok er værd at se. Indkvarteringsstedet var superbt. Vi fik bare klager over, at der ikke var tid nok til at nyde det gode sted. Hvis man vil have en fornemmelse af turen, kan man gå ind på vores hjemmeside. Der findes Lenes og Dagmars rapport. En fantastisk hjælp, hvis man vil derover. Bestyrelsen takker meget for rapporten, som kan komme alle foreningens medlemmer til gode..

Arrenæs – naturgenopretning og orkideer

Der er stor fokus på Arrenæs efter Søværnets flytning. Hvad skal bygningerne bruges til, og hvad skal der ske med naturen? Biolog Jacob Lausen der er ansat i Halsnæs Kommune har gjort en stor indsats for at genoprette naturområder og forøge biodiversiteten. Det var dejligt at følge ham og høre om de gode tiltag. Vi håber, at han får lov til at fortsætte sit arbejde for en bedre natur og at Arrenæs fortsat må være natur og ikke blive bebygget. Det er meget vigtigt, at den slags områder holdes fri for bebyggelse, både for naturens skyld og for menneskenes skyld.

Johannes Bang sluttede dagen med at tilbyde en fugletur, hvilket mange af deltagerne var med på.

August

Saltholm har længe været et ønske. I år blev turen gennemført. På grund af de mange interesserede endda to gange.

Det var en god tur både om søndagen og om onsdagen.

Onsdag havde vi regn, da vi startede og igen de sidste par timer. Resten af tiden høj sol og blæst. Alle var klædt fornuftigt på, så det hele gik fint. Der var så meget vand på øen, at vi ikke kunne gå rundt. Vandet gik de fleste steder op over anklerne, og traktorvognen, der transporterede os rundt i området, kunne ikke køre den almindelige rundtur. Solvej, der kørte traktoren, var en god guide, og hun kunne fortælle både om historien, botanikken og fuglene.

September

Karlstrup Skov og Kalkgrav

Naturstyrelsens små foldere er guld værd for os, der vil opdage nye områder i Danmark. Folder nr. 100 beskriver Naturstyrelsen område ved Karlstrup Skov og Kalkgrav.

Det er godt, at Naturstyrelsen har købt området, så der kan være et åndehul i det ellers så tæt bebyggede område. Vi ville gerne gøre vores medlemmer opmærksom på området og arrangere derfor en tur i september i år. På engene var det heldigvis lykkedes Naturstyrelsen at få køer til at græsse. Det er meget værd for fuglelivet. Der kan yngle viber, og træfuglene kan raste. Der er alligevel rigelig kratbevoksning, så der kan leve nattergale. Et rigtig godt område, som vi på ekskursionsdagen fik gennemgået af biolog Poul Evald Hansen. Det var en kontrastfyldt oplevelse at gå der i Firemileskoven. En naturperle, men omkranset af motorveje. Har man lyst til at filosofere over kampen mellem natur og motorveje, er det stedet, hvor man kan blive inspireret. Prøv at gå tur med folder nr. 100.

Ved kalkgraven, der i dag er et rekreativt område med den smukke turkisblå sø i centrum, blev deltagerne sluppet løs til fri jagt efter fossiler eller sjældne planter.

Svampeturen

Det var utrolig mange der havde fundet ud til vores mødested, hvor biolog Flemming Rune startede ekskursionen. Det blev en stor reklame for vores forening.

Deltagerne var utrolig lydhøre da Flemming Rune fortalte om svampene og deres mysterier. Der var mange børn og unge, som flittigt samlede svampe til udstillingen i Gadevang Forsamlingshus. Flemming Rune gav en meget fin gennemgang af de udstillede svampe. Det blev en dag, hvor alle deltagerne nød efteråret i skoven, og hvor de fik meget at vide, og mange gav udtryk for, at de havde fået lyst til selv at gå videre. Det er målet for foreningen, så det var en god dag.

Kronhjorte i Jægersborg Dyrehave

Det var en meget spændende oplevelse at gå rundt mellem de brølende kronhjorte, der vogter på hinandens hinder. Vi er nu kommet på fornavn med de fleste hanner med harem. Skovfoged Torben Christiansen viste rundt og fortalte om dagligdagen med pasningen af dyrene i denne smukke have. Heldigvis var vejret perfekt.

Der var ca. 45 – 50 deltagere. Rigtig mange lokale havde set omtalen i avisen. Der blev brug for alle foldere og visitkort om foreningen.

Oktober

Flåtforedrag

Anders Fomsgaard var en god foredragsholder. Han talte ca. ½ time om skovflåtens biologi og spredning via blodmåltid og bloddie på mus, hjorte og mennesker. Den næste ½ time var om TBE (Tick borne Encephalitis, hjernebetændelse) som han udforsker. Han fortalte den spændende historie om 2 personer i Tokkekøb Hegn, Allerød, som har haft sygdommen, der formodentlig stammer fra den enes baghave, hvor flåterne har TBE-virus i sig. Vaccination blev diskuteret.

Der var en ivrig spørgelyst, og mange gæster havde fundet vej til os, så det blev en god aften, trods et uhyggeligt emne, men desværre blev bekymringen over de små bæster ikke mindre.

Botaniktur

Botanikgruppen har planlagt og gennemført 18 ture, og sluttede traditionen tro med en billedaften. I lighed med tidligere år har vi haft en del aftenture i nærområdet: Brødeskov, Børstingerød Mose, Strødam Naturreservat, St. Dyrehave og i slutningen af sæsonen to mosture i den sydlige del af Gribskov. Alle meget vellykkede ture i fint vejr.

En af turene lidt uden for nærområdet gik til Frilandsmuseet og et par andre lokaliteter i Virum (Granåsen og Geels Bakke). Det var imponerende, så mange spændende planter Anne Mesmann kunne vise os i sin "baghave".

Nogle af årets højdepunkter har været turene til lokaliteter, hvor der p.g.a. naturpleje i form af høslet igen er kommet en fin flora. Det gælder ikke mindst Allindelille Fredskov, hvor de mange deltagere foruden andre sjældne planter også oplevede at se udsprunget *flueblomst*. Turen

blev kyndigt ledet af botanikeren Jon Feilberg, som bor i området. Det var for resten en af de kun to ture, hvor vi i løbet af aftenen fik kraftig regn.

Det var ligeledes en stor oplevelse at komme ud til Lille Rørbæk Enge, hvor *langakset trådspore* atter har indfundet sig, også her fordi nogen har været flittige med leen.

Jægerspris Skydeterræn (vest) besøgte vi to gange. Første gang d. 31. maj, hvor vi blev guidet rundt i området af militærets naturformidler, som bl.a. viste os en meget stor bestand af *salep-gøgeurt*. Til alt held kørte vi denne aften i biler rundt i terrænet, for det var den anden tur, hvor regnen efterhånden silede ned. - I sensommeren havde vi igen en tur til den nordlige del af området, hvor vi havde fået tilladelse til selv at køre ind til det smukke bakkelandskab (Troldebakkerne) ud mod Isefjorden. Dejligt sommervejr og fin flora.

Nævnes skal også de to ture til Hedeland, hvor Jan Larsen havde gjort et meget stort forarbejde og ledte os sikkert rundt til adskillige sjældenheder.

Heldagsture til mere fjerntliggende destinationer gik i år til Ulfshale, dygtigt ledet af Henrik Holck, og i sensommeren til Eskebjerg Vesterlyng, hvor Jan Larsen havde tilrettelagt en spændende tur. Vi var bl.a. så heldige at finde en stor bestand af *baltisk ensian* i blomst.

I betragtning af den regnfulde sommer, vi i år har haft, var vi forbløffende heldige, når vi skulle på tur. Ofte klarede det op efter en våd start på dagen.

Der har på turene været en passende blanding af "gamle", trofaste deltagere og nytilkomne, som er faldet godt til.

Fugleture

Hans-Henrik Ibfelt og Leif Møller-Hansen har gennemført de planlagte ture. Der blev set mange fugle, men der er plads til flere deltagere. Vi giver imidlertid ikke op. Der vil blive planlagt ture igen i 2012.

Kunstture

Der har været sendt nyhedsbreve ud, men der har ikke været arrangeret besøg hos kunstnere. Men vi fortsætter og vil gerne have gode ideer. Vi har fået forslag om at besøge en keramikker, der laver foderbræt i keramik. Det bliver gennemført i maj. Vi har mødt en kunstner, som er inspireret af naturen. Anne Settnes besøger vi søndag den 11. december. Meld jer til turen.

Vi mener, at kunstnere og fotografer kan åbne vores øjne og præge vores syn på naturen. Det blev så rigt demonstreret på udstillingen på Johannes Larsen Museet i sommer i Kerteminde. Da Fiil Sø blev truet af udtørring skiftede han stil. Han malede fra den tid med sjæl og hjerteblod for at redde søen. Det lykkedes ikke i første omgang, men til næste år bliver en del af det tørlagte igen sø, takket være opkøb af Aage v. Jensens Fonde.

Det har været et bemærkelsesværdigt år.

Naturhistorisk Forening for Nordsjælland er gået over til elektronisk post. Og hvor har det virket godt. Det skyldes først og fremmest Charlotte Falsmars og Leif Møller-Hansens store indsats. Tak til de to, som har ført os gennem det første svære år. Vi kan sende invitationer ud løbende, vi bliver mere smidige. Vi prøver på at de udsendte mail er tydeligt interessemærkede, så hvis man ikke er interesseret, kan man bare slette mailen. Vi satser på alle dele af naturhistorien. Vores navn er ved at blive moderne igen.

Vi håber at alle medlemmerne er tilfredse med den nye form

Godt nytår ønsker hele bestyrelsen ved

Ida-Lykke Bang

PS

Diplomer

Vi bedsteforældre vil jo meget gerne have vores børnebørn med på ture. Vi har lagt mærke til at mærker og diplomer stadig betyder meget for børn inden for spejderbevægelsen og sport. Vi har derfor lavet en lille bog som vi kan give vores børn. Når man er på en tur skal man sørge for at få en underskrift af turlederen. Når man har været med på 5 ture, får man en lille gave. Bøger kan fås hos Charlotte Falsmar.

Bestil dem over nettet - charlotte@falsmar.dk Den første diplommodtager bliver Sofus Both.

Bogbytning

I Naturhistorisk forening prøver vi at være miljøbevidste. Vi smider ikke noget ud, som kan bruges, men sørger for at det kommer ud de rigtige steder. Brugte fagbøger kan fremover medbringes til vores foredragsaftener. Man giver de brugte bøger til Naturhistorisk Forening. Medlemmerne får lov at tage af bøgerne, hvis der betales 10 kr. pr. bog til foreningens kasse. Foreløbig koordinator Ida-Lykke Bang.